

Mezei András

Bábel tornyának hamujában

*Az új Bábel hamujába semmisült
gyilkos és áldozat. Szóljál Uram!
A Nevedben ölnek. Jelölj ki nekik
mentségre való városokat, mert gyilkolják,
kiket nem ismernek, nem látnak, s vért vérbe
robbantanak, de rájuk nem haragszanak.
A kiszemelt ártatlanok miatt, s önnön magukért
jelölj ki nekik mentégre való városokat,
mert meggyúlt a harag. Vér szivárog be, s csönd
a köszöbök alatt. A rettegések városaiban
alvadt, be nem hegedő sebek sötétlenek, de nézz
a szemekbe Uram! Izzó, eleven szenek. Vértörős,
sötét tekintetekből kiégetett a Te országod,
melyben az állat a zsákmányt nem gyűlöli,
kívánja inkább. A húsevő szeme fűzőld,
s ha jóllakott, a bibliabeli oroszlán és az őz
benne együtt legel. – Bábel tornyának
hamujából végy egy marék hamvat tenyeredbe
én Istenem, s add, hogy tiszta forrásban oldva,
hunyt szemmel, verejtékes és véres arcát
mossa meg benne, ki öl és örököl, kreatúrád,
maga az ember. – Mert, a gyűlölet nincs a hamuban.
Az izzó parázsban szent a lábnyom, mit Isten
illetett ajakkal. – Meteor-ragyás arcát
Amerika, a hold most rád emeli. Űrben bukdácsolnak
a bolygók szatellitjei: kelj fel és járj! Ha
a szellem szabadságának lélektornya vagy,
az elesetteket védő: a szegényt. Adj neki
menedékhelyet. Munkát és jó esélyt. Minden
megfogant fohász hamutiszta.*

*Amerika lánya. Ül le tűsarkaidra.
Ülj a hamuba. Annak lány, puha, zóros lapkáiba.
Hívjuk az ötvöst, hogy készítene kéz és
karperecet hamuból. Nyakláncot, melynek medálján
szobrott arcod domborul Amerika! Ki uralkodtál
kettős toronnyal, Üvegköpenyed fényt nyelt,
de képet nem engedett ki. Óceánjárók
rengetegéről csodáltak homlokod alá illesztett
gyönyörű, sötét napszemüveged. Liftjeid le, s föl
száguldozva emelték utasaidat a földi vizek
színéről, föl az égi vizekbe. Kalmártornyaidra
az idők mélyéből irigy tekintetét Tírusz,
rád fölemelte. S Tarsziszból hallatszík ide*

*a sírás a hamuba. Ide rántja föl mélységeit,
itt fáj a kő, mely Tirusz falával omolt le.
Sénír hegyéről hozott jegenyefákból ácsolt
hajóhad kínálja föl a libanoni cédrusokat, mert
te is árbofca lettél Amerika! Az égütestekig
terjednek a te határaid. Az űrbeli vizekig
vitted, emelted Básánbeli cserfából készült
evezőinket. Űrhajóid ülőhelyeibe bealvadtak
a Kúttim szigeti elefánttetemek
ezüst csontjai. Salamon hajóinak jádekövét
vedd e hamuból: hozzád kívánkozik föl
a tengermélyből az elüüllyedt amforákba
olajosodott óbor. Sába királynőjének minden
nyakéke, fülöfngöggője, koronája. A tudás, mely
megmondja mi, hol van? – S hol a hiánya?
„Hajózni kell!” – Hangzik a gályákon,
s megszakíthatatlanul szól az égütestek közt
a földi légkörön túli szatellitviharban:
„Hajózni kell!” – Kolumbusz lelke hőre nem lágyul,
szelleme Jákob álma, maga az angyali közlekedés,
melynek támasztéka van, s lajtorjája, mely
több mint a vasbeton, az acél, s az üveg.
Megszámíthatatlan fényfokával nem bír az ördögi
matematika. Nem dönti meg:*

*Kalmár a szél, mely szállít illatot.
s a magvető, ki erdőt telepít,
áthelyezi a sivatagot,
s kijelöli a földnek széleit.
Kalmár a föld, mely befogadja,
s dédelgeti a napsugarat, hogy
minden lénynek legyen jó napja,
s fogadja be Istent a tudat.
Minden létező törekszik.
Forrásra kívánkozik a vad.
Fülel, fölkapja fejét, ha iszik,
inal el, kortyra sem szabad.
Életereje kalmár: Alkuszik,
revírt véd, s tisztel a madár
Életteret véd, s átenged.
A hamuból szól a zsoltár:*

*Kiássák a holtak csontjait Uram!
Hogy szappant főzzenek belőle maguknak Uram!
A hullák megfeketedett húsát emésztik, abból
esznek a műholdak alatt a megfigyeltek:
Aton! Jehova! Jézus és Allah látjátok őket?!
Miként megdermed télen a fa, úgy szívódik le
a városokból a fény a föld alá, hol hörögnek mind
nyomócsövek. Az éltető nedvet a források visszanyelik.*

Szétporladnak a fagyott rézbuzalok. Milliárdszor
milliárd kapcsoló üresen kattog. Kifehérednek
a külső és belső portálüvegek. A magasépületek
ugráló ádámcsutkáit, a liftek fönnakadnak.
A hírközlési akváriumokba nyelődött
világháló bent leng és fehér botokkal kopogtatnak
a világtalan komputerok. – Ember vigyázz!
Ha vakondok porhanyó, puba túráisait szétrúgja
a láb: annak fekete földjével lesz teli a száj.

Ülj le túsarkaidra Amerika lánya. Ülj a hamuba.
Annak lány, puba, zsíros lapkáiba. Hívjuk az ötvöst:
készítsen láb és karperecet Amerika lányának
hamuból. Nyakláncot, melynek medálján az ő hatalma
domborul, mint a nyomat a bankjegyeken. A többlet –
érték –, s a félelem ajándékát csontfehér válladra
szabja az ötvös. Selyemutak és hajók karavánjainak
élő ösvényei üzenik Neked a vízről, a szárazulatról,
hogy fölemelkednek a meghasadt tenger és a föld
mélyéből is tehozzád, miként föltámadsz Te is a hamuból
Manhattan, ki perzsiabeli és lídiai férfiak nyugtalan
véreinek időutazásait éled. Pajzsait, sisakjait,
s kardjukat fölfüggesztették tebenned: „Ne háborúzz!
Kereskedj!” – Minden berokkadt emeleted egy-egy
portékába vetett remény hadseregének hűlt helye
e földi kiterjedésben, s mégis remény a hamuban.
Tarszisz, a Te kereskedőtársad ezüsstel,
vassal, fehér és fekete ónnal a Te zsinórmértéked
súlya az isteni függőlegesben. Mert megépiül újra
és újra a világ sáfárjainak tornya, melyben
százezer nyelv szól egy nyelven. S még a holt
nyelvek is a talpukat emelik az Ő lépcsőiben.

Kinek szeme van látja. Kinek füle van hallja:

a kereskedő a jövevényt védi, portékáját
el nem ragadja, az idegen lábáról a port
lemossa. Kávéval, edességgel, illatos magokkal
kínálja. Minden út hosszának nyugalma, biztonsága,
az az Ő háza. Ha árúját mutatja, szelleme lebegteti,
mert nem az árut, nem a materiát szereti: de
a szellemi közlekedés homokbuckáin át,
a jó vásár örömebe vezeti vásárlóját. S e tornyot
már meg nem rengeti gyilkos merénylet. Aladín
szellemének varázsszönyegén lebeg Jáhve, Jesu és
Mohamed. Kába kövének érintésében, s a Nyugati
falban az őszret EGYETLEN EGY.
Bábel tornyának hamuja felett,
mint megszagatott főpapi ruha
25 láb hosszú bőrtekerés lebeg, melyen

ötven hasábon át héber betűkbe kulcsolta
ágas ujjait Ézsajas: örködés sötét
éjszakáját robbantja fel mind a tíz ujja:
„Mi dolog, hogy a szegények orcáját
összetöritek!” – ezt mondhatja vele az Úr,
a „Seregek Ura” –, ki szól a hamuból, melyre
az aláfordult, megfeketedett égbolt fölneéz,
melyben az épen maradt lecsonkolt, két
imára kulcsolt emberi kéz kiáltja: „Jaj,
azoknak, kik házhoz házat ragasztanak, és
mezőt foglalnak mezőkhöz, míg egy helyecske
sem marad”!

Legyen vesztenivalója a szegénynek.
Szeme, szája, és minden ingere piacod: Te véd meg!
Nyereséged harmadát add neki vissza. Oltsd
a gyűlölet parazsát. Hol senki nem elégedetlen,
minden portéka mosolyog rád. Fölrobbanthatatlan
fényoszlopodat állítja vissza: Kelj fel és járj
Amerika!

Végül is Isten jobbjára, annak trónusa
mellé vágyik az ember örök életre. De
szívébe vésettetik; Ne ölj! – hogy
megélhesse. Hogy megtalálhassa ülőbelyét fönn,
melynek kárpúján nem üt át testvéreinek
vére. A menekülőké, kiket az egymásba szakadt
lépcsősorok fogsora egybeharapott. Kik a
fönnakadt liftek frigyládáiba haltak, az
ígyen megszentelt vértetekercsekbe név szerint
irattattak be.

De holdjáró cipőidet nem verbették le
a lábadról, Manhattan. Tornyod a Holdat,
a Marsot érintette meg. Vállalkozásod nem
öngyilkos merénylet. Jákob létráját
emeld annak fényküllőivel, s ikertornyaid
holokausztjában támadt zsúros, fekete füstöt
föl, elvezeted. Mert, mi az épület? Ötszáz ezer
ablak üvege megolvadhat. A lélek ötszázmilliárd
ablakkeretből gyűjti a képet. Egybeolvasztja.
S meghaladja mit látott, képzelt.

Bábel tornyának hegye ma már a Holdat,
a Marsot érinti meg Jákob létráját oda
húzza fel két szárán, s fényküllőivel
minden rakéta, hol a földi 24 óra felett
a nap 16-szor is lenyugszik, felkel.
Az emberiség kimentésére pedig
lőn Egy nap.